

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 668
van **YASMINE KHERBACHE**
datum: 16 juni 2017

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

VDAB - Actieplan 'Integratie door Werk'

Op 26 april 2017 hield de SERV een SERV-academie rond het thema 'vluchtelingen en werk'. Daar stelde Patrick Noël Vercruysse het vernieuwd actieplan 'integratie door werk' van de VDAB voor. Hij stelde dat het plan gericht is op alle 'anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond', en dus niet specifiek op vluchtelingen.

1. VDAB werkt op dit plan met strategische en tactische doelstellingen. De strategische doelstellingen zijn afgestemd met de partners. Binnen dat kader stellen alle partners vervolgens eigen tactische doelstellingen voorop. De doelstellingen van VDAB werden geoperationaliseerd in indicatoren die gemonitord kunnen worden.

De doelstellingen zijn de volgende:

- SD1 alle personen van buitenlandse herkomst zijn snel en duurzaam aan het werk
 - o TD1.1 -- we zorgen voor snelle en duurzame trajecten naar werk op maat
- SD2 werkgevers en werkgeversorganisaties bieden maximale tewerkstellings- en opleidingskansen aan personen van buitenlandse herkomst
 - o TD2.1 -- bedrijven erkennen competenties
 - o TD2.2 -- we informeren werkgevers maximaal over de wetgeving en ondersteunen in de mogelijkheden voor tewerkstelling van vluchtelingen
- SD3 we dragen bij tot een positieve maatschappelijke beeldvorming (tav personen van buitenlandse herkomst)
 - o TD3.1 -- Krachtdadige aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt
 - o TD3.2 -- we investeren in een breed draagvlak binnen heel de samenleving
- SD4 De gemeenschappelijke klantenprocessen zijn optimaal klantgericht
 - o TD4.1 Er is een gecoördineerde en gestructureerde aanpak over beleidsdomeinen en niveaus heen, dat zich vertaalt in sterke partnerschappen op het terrein
 - o TD4.2 -- Er is een aangepast aanbod voor '(laaggeschoolde) jongeren en in het bijzonder ook voor de ongekwalificeerde uitstroom van niet begeleide minderjarige jongeren, van onderwijs naar VDAB
 - o TD4.3 -- We werken drempels die de toegang tot het ondernemerschap belemmeren weg
 - o TD4.4 -- We passen de principes van taalhoffelijkheid in onze begeleidingen bemiddelingsacties toe en bouwen een geïntegreerd taalbeleid uit

- o TD4.5 -- We versterken bemiddelaars van VDAB dmv training, opleiding en coaching
- a) Kan een definitie worden gegeven voor 'anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond? Welke criteria wordt toegepast?
- b) Kan voor elke strategische en tactische doelstelling de methode van monitoring worden weergegeven?
- c) Kunnen voor elke tactische doelstelling de resultaten van de monitoring worden weergegeven vanaf de start van het project per jaar?
- d) Wat wordt verstaan onder TD2.1 'bedrijven erkenning competenties'. Hoe werkt dit systeem?
- e) TD3.1 stelt dat VDAB inzet op een krachtdadige aanpak discriminatie.

Hoe wordt dit geoperationaliseerd? Welke methoden worden gebruikt? Hoe wordt dit gemonitord?

2. Een adequate monitoring van de doelgroep 'vluchtelingen' was tot nu onmogelijk. In het najaar van 2015 werd de vraag gesteld aan VDAB om deze doelgroep te monitoren. Toen moest dat handmatig gebeuren. Er is daarom een aanvraag tot machtiging bij het sectoraal comité van het rijksregister tot machtiging ingediend om een automatische monitoring te kunnen hanteren. In commissiezitting van 4 mei 2017 antwoordde de minister dat VDAB voor de zomer antwoord verwacht over de aangevraagde machtiging.

Is er al een antwoord? Zo ja, welk antwoord heeft men gekregen? Indien geen machtiging, welke stappen zal de minister dan nemen om over deze cijfers te beschikken?

3. Verschillende vragen werden gesteld over de noodzaak van het ontwikkelen van beleid op lokaal niveau. Lokale besturen zouden de plaats bij uitstek moeten zijn om de verschillende domeinen te coördineren. VDAB zou in de toekomst zijn beleid moeten ontwikkelen op maat van het lokale niveau. VDAB is ook voorstander van partnerschappen waar lokale besturen de regie opnemen. In Antwerpen bijvoorbeeld neemt het OCMW de leiding en dat loopt goed. Ook in gemeentes zou dit mogelijk moeten zijn. Het is ook de basiskritiek van de VVSG. Het lokaal niveau is dé plaats voor experimenten, maar het Vlaams niveau moet het kader hiertoe scheppen.

Volgt de minister het standpunt van VDAB en VVSG om het lokaal bestuur een regierol te laten opnemen? Zo ja, is de minister bereid om hiervoor het kader te scheppen zodat lokaal de regie kan worden opgenomen en lokale problematieken lokale oplossingen krijgen?

4. Bij VDAB is er een duidelijk probleem van instroom wat betreft vluchtelingen en nieuwkomers.
 - a) Welke initiatieven/outreach projecten lopen momenteel om de instroom van deze doelgroep te verhogen bij VDAB?
 - b) Welke initiatieven/outreach projecten wil de minister in de toekomst ondersteunen om de instroom van deze doelgroep bij VDAB te verhogen?
 - c) Ook werd benadrukt dat een gecoördineerd beleid noodzakelijk is. Zo werd opgemerkt dat de instroom bij VDAB bemoeilijkt wordt door een onzekere situatie wat betreft huisvesting. Vluchtelingen verhuizen vaak van opvangplaats en na de opvang van woonplaats en dit naar andere gemeenten.

In welke mate is het woon en of opvangbeleid gekoppeld aan de weg naar werk?

5. Na 3 jaar hebben 28% van de deelnemers aan het project 'integratie door werk' nog geen werk.

Welke stappen worden ondernomen om de uitstroom te verbeteren? Is er een bijsturing voorzien? Wordt onderzocht wat de achterliggende redenen zijn?

6. Een groot deel van de vluchtelingen zijn laaggeschoold en jong. Niet-begeleide minderjarige vluchtelingen lopen bovendien een extra groot risico om in ongekwalificeerd uitstroom terecht te komen. In het project is er echter geen samenwerking voorzien met de onderwijspartners. Ook is er vooralsnog geen samenwerking met de partners van de sociale economie.
 - a) Hoe wil de minister met zijn collega van Onderwijs samenwerken zodat een vruchtbare samenwerking kan worden opgestart tussen het project 'integratie door werk' en onderwijs?
 - b) Is er sindsdien een samenwerking opgestart tussen VDAB, VVSG en de partners in de sociale economie voor het traject 'integratie door werk'?
7. Er werd ook benadrukt dat een gecoördineerd beleid noodzakelijk is. Zo werd opgemerkt dat de instroom bij VDAB bemoeilijkt wordt door een onzekere situatie wat betreft huisvesting. Vluchtelingen verhuizen vaak van en na de opvangplaats naar andere gemeenten.

In welke mate is het woon- en of opvangbeleid gekoppeld aan de weg naar werk?

ANTWOORD

op vraag nr. 668 van 16 juni 2017

van **YASMINE KHERBACHE**

1. a) In functie van het plan integratie door werk werd een lexicon doelgroep opgemaakt. Dit dient ervoor te zorgen dat de definitie van de doelgroep 'anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond' en wie daarin meegenomen wordt heel duidelijk is. Zie bijlage 1.
- b) De monitoring van het actieplan 'Integratie door werk' is net als het actieplan zelf een 'process on going'. Het is tevens gekoppeld aan de monitoring in het kader van de samenwerkingsovereenkomst met de Agentschappen Integratie en Inburgering, daar deze overeenkomst dezelfde strategische doelstellingen heeft. Indicatoren:

SD1: Alle personen met een migratieachtergrond zijn snel en duurzaam aan het werk.	• Weergave evolutie van de instroom en profiel van anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond. • Uitstroom naar werk op 6, 12, 18, 24, 30 maand na instroom bij VDAB. • Aandeel erkende vluchtelingen – subsidiair beschermden en asielzoekers in procedure met AK C ingeschreven bij VDAB.
TD1.1: <i>We zorgen voor snelle en duurzame trajecten naar werk: informatieaanbod versterken, vroege loopbaanoriëntatie, voldoende coördinatie, meer geïntegreerde trajecten van taalverwerving, anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond hun eigen regierol laten opnemen, investeren in (beroeps)opleidingen, rekening houden met diversiteit binnen de groep</i>	• Tijdsduur van trajecten bij VDAB (inschrijving – persoonlijke dienstverlening - eerste actie – laatste actie – uitstroom) • Doorstroom naar trajectacties en projecten. Opgesplitst naar leeftijd (met bijzondere aandacht voor jongeren en opleiding en werkplekleren) • Monitoring van gebruik ter beschikking gestelde tools: folders – website – filmpjes – You-Can-Book-Me – Apps - ...
SD2: Werkgevers en werkgeversorganisaties bieden maximale tewerkstellings- en opleidingskansen aan personen met een migratieachtergrond	• Aantal anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond. • Zicht op erkende vluchtelingen, subsidiair beschermden en asielzoekers in procedure met AK C ingeschreven bij VDAB.
TD2.1: <i>Bedrijven erkennen</i>	• Aantal technische screenings op de opleidings- en werkvloer voor anderstalige werkzoekenden met een

competenties	migratieachtergrond.
TD2.2: <i>We informeren werkgevers maximaal over de wetgeving en ondersteunen in mogelijkheden voor tewerkstelling van vluchtelingen</i>	• Aantal acties/ campagnes op jaarbasis • Potentieel bereik van de acties/campagnes en indien mogelijk impactmeting
SD3: <i>We dragen bij tot een positieve maatschappelijke beeldvorming (t.a.v. personen met een migratieachtergrond)</i>	• Te exploreren hoe evolutie in de maatschappelijke beeldvorming kan worden weergegeven
TD3.1: <i>Krachtdadige aanpak van discriminatie op de arbeidsmarkt</i>	• Aantal acties/ campagnes op jaarbasis • Potentieel bereik van de acties/campagnes en indien mogelijk impactmeting
TD3.2: <i>We investeren in een breed draagvlak binnen heel de samenleving</i>	• Aantal acties mentoring anderstalige werkzoekenden met een migratieachtergrond (incl. aandeel erkend vluchtelingen, subsidiair beschermden en asielzoekers)
SD4: <i>De gemeenschappelijke klantprocessen zijn optimaal klantgericht.</i>	
TD 4.1: <i>Er is en gecoördineerde en gestructureerde aanpak over beleidsdomeinen en –niveaus heen, dat zich vertaalt in sterke partnerschappen op het terrein</i>	• Monitoring in het kader van de gerealiseerde samenwerkingsovereenkomsten met partners.
TD4.2: <i>Er is een aangepast aanbod voor (laaggeschoolde) jongeren en in het bijzonder ook voor de ongekwalificeerde doorstroom van niet begeleide minderjarig jongere, van onderwijs naar VDAB</i>	• Monitoring op specifieke bijkomende acties.
TD4.3: <i>We werken drempels die de toegang tot het ondernemerschap belemmeren weg</i>	• Monitoring i.k.v. de tender zelfstandig ondernemen. We nemen de afspraken, m.b.t. monitoring, met ESF over.
TD4.4: <i>We passen de principes van taalhoffelijkheid in onze begeleidings- en bemiddelingsacties toe en bouwen een geïntegreerd taalbeleid uit</i>	• Monitoring op tolkengebruik • Monitoring op geïntegreerde taaltrajecten bij CVO en CBE.

TD4.5: We versterken <i>bemiddelaars</i> van VDAB d.m.v. <i>training, opleidingen coaching</i>	• Monitoring op specifieke opleidingen bij of via Spoor 21
---	--

Het programmateam volgt de monitoring op. Men evalueert, stuurt bij en bepaalt acties naar kwaliteit en kwantiteit. De monitoring moet een maximaal antwoord bieden op in welke mate de strategische en tactische doelstellingen gerealiseerd worden.

- c) Net zoals dat de uitwerking van het actieplan 'Integratie door werk' een 'process on going' is, is de monitoring dat ook. Met de ingang van het nieuwe actieplan zijn de indicatoren, alsook de doelgroepindicaties gewijzigd. De monitoring moet dus nog verder uitgerold worden. In de toekomst zal het echter mogelijk zijn om nauwgezet de voortgang van het actieplan te volgen. Waar men kan gaat men voor 3 jaar terug in de tijd, zodat de evolutie kan opgevolgd worden.
 - d) Bij de verschillende vormen van werkplekieren, zoals opleidingsstages, beroepsverkennde stages, individuele beroepsopleiding en beroeps-inlevingsovereenkomst, worden de werkgevers ingeschakeld om de aanwezige (of ontbrekende) competenties te scoren. Bij ontbrekende competenties wordt er competentieversterking ingezet. De competentiescore opgemaakt door de werkgever is zeer waardevol binnen het curriculum vitae van de werkzoekende. Op die manier worden eerdere – elders verworven competenties ook gevalideerd.
 - e) VDAB beschikt reeds over een kwaliteitsvol klachtenmanagement en via de website of de servicelijn kunnen alle klachten met betrekking tot discriminatie op de arbeidsmarkt gemeld worden. Deze worden steeds tijdig en correct opgevolgd. Daarnaast hebben ze een strikte kwaliteitsopvolging op discriminerende elementen in vacatures gepubliceerd op de VDAB vacaturedatabase. Via infoverspreiding, jobhunting, werkplekieren, mentoring op en naast de werkvloer, ... kiest men voor een positieve sensibiliserende aanpak. In het kader van de samenwerkingsovereenkomsten met de Agentschappen Integratie en Inburgering en VVSG zullen hier gezamenlijk acties rond opgezet worden. Deze partners delen immers dit tactisch doel in hun samenwerkingsovereenkomst met VDAB.
2. De machtiging met betrekking tot de doelgroep en de verschillende verblijfsstatuten is goedgekeurd. Deze met betrekking tot de arbeidskaarten wordt eerstdaags verwacht. VDAB werkt nu aan de operationalisering samen met de betrokken instanties.
 3. VDAB is voorstander van partnerschappen en zeker ook op lokaal niveau. Een regisseur dient ervoor te zorgen dat de samenwerking tussen verschillende actoren versterkend werkt en tot effectiever en efficiënter resultaten leidt. De regie kan steeds best opgenomen worden door de meest aangewezen organisatie in relatie tot doelstellingen en opdracht(en). Dit kan in bepaalde gevallen VDAB zijn en in andere gevallen de lokale besturen, het OCMW, het Agentschap Integratie en Inburgering, onderwijs, ... De grote ESF-projecten in Antwerpen, met OCMW als regisseur, en in Gent met de stad als regisseur zijn mooie voorbeelden en tonen aan dat regie in handen van lokale overheden zeker zeer waardevol kan zijn. Het zijn ook projecten op maat van deze steden en hun noden. Een project zoals bv. AMIF 339: '@level2work', dat zowel lokaal als regionaal ingebed wordt, is dan weer in goede handen onder regie van VDAB. Dergelijk project werkt met interregionaal aanbod, waar deelnemers niet regionaal verankerd zijn.

4. a) Er zijn 2 mogelijkheden om bij VDAB te komen. Ofwel schrijft men zich in, online, via de werkwinkel of servicelijn ofwel wordt men toegeleid. Voor dit laatste rekent VDAB op de samenwerkingsovereenkomsten met de Agentschappen Integratie en inburgering, Fedasil en het VVSG die hierover duidelijke afspraken bevatten. VDAB evalueert op regelmatige basis deze toeleiding. Momenteel zit het in stijgende lijn, maar het gebeurt nog niet systematisch.
- b) Er wordt gezien of er samenwerking mogelijk is tussen de verschillende partners en de VBO-taskforce (werkgevers) met betrekking tot het opzetten van jobdates tussen vluchtelingen in opvang en werkgevers. Deze acties worden dan ook gekoppeld aan een toeleiding naar bemiddeling bij VDAB.
- c) Het ambtelijk overleg vluchtelingen werkt aan een nota m.b.t. integratie van vluchtelingen. De koppeling van het woon- en of opvangbeleid met werk wordt in deze nota mee in opgenomen. VDAB zetelt in het ambtelijk overleg en levert met betrekking tot werk en de belangrijke randvoorwaarde huisvesting haar input. Deze nota zou nog voor het zomerreces geagendeerd worden.
5. Het actieplan 'Integratie door werk' heeft tot doel maximaal in te zetten op snelle bemiddeling. Dit gaat om mensen die snel aan de slag kunnen. Op basis van de aanwezige leervaardigheden dienen meer mensen in een geïntegreerd of gecombineerd aanbod terecht te komen. Deze trajectvormen kunnen een traject naar duurtijd fel verkorten. Dit betekent dan dat mensen sneller bemiddelbaar worden. Voor de lineaire trajecten, gericht op werkzoekenden met de laagste leermogelijkheden, zal meer aandacht besteed worden aan snellere en naadloze doorstroom naar acties. Samenwerking met de Agentschappen Integratie en Inburgering en onderwijs is hierbij belangrijk. Zij staan in voor de toeleiding naar en een hoger aanbod aan intensieve, geïntegreerde en flexibele taaltrajecten en flexibel aanbod maatschappelijke oriëntatie, dat kan zorgen voor veel kortere voortrajecten. Wanneer alle bemiddelingstrajecten korter in tijdsduur worden, dan gaan we ervan uit dat de uitstroom naar werk vroeger kan gerealiseerd worden. In combinatie met een goede monitoring en kwaliteitsopvolging, zou er automatisch een beter beeld op doelgroep en eventueel achterliggende redenen van niet-bemiddelbaarheid moeten zijn.
6. a) Na de zomervakantie start het overleg tussen VDAB en onderwijs op. Bedoeling is om deze samenwerking tussen 'Integratie door werk' en onderwijs op te starten. Zaken die hier zeker zullen in opgenomen worden, zijn:
- Doorstroom uit de onthaalklassen anderstalige nieuwkomers;
 - Samenwerking deeltijds onderwijs;
 - Nederlands voor anderstaligen aanbod, geïntegreerde trajecten, flexibel aanbod, vakantieaanbod, trajecten bij universitaire taalcentra, ...
 - Combinatie educatief en professioneel perspectief;
 - Loopbaantrajecten;
 - Diplomagelijkschakeling;
 - ...
- b) Momenteel loopt er intensief overleg tussen VDAB, VVSG, de partners in de sociale economie en de VBO taskforce. Men werkt aan lokale – regionale experimenten met betrekking tot toeleiding naar deze tewerkstelling. Vanuit deze experimenten wil men komen tot structurele acties.
7. Zie antwoord op vraag 4. c)

Lexicon doelgroep 'Integratie door werk'